

Bilag.

INDENRIGSMINISTERIET

København, den 28. februar 1961.

I skrivelse af 1. februar 1961 har udvalget bedt mig besvare nedennævnte 2 spørgsmål:

1. Har ministeriet overvejet tidspunktet for folkeafstemningen?
2. Kan ministeriet oplyse udvalget om muligheden for at gennemføre folkeafstemning i Grønland?

I denne anledning skal jeg meddele, at efter min opfattelse lader spørgsmål nr. 1 sig ikke besvare tilfredsstillende uden at komme ind på de problemer, som spørgsmål nr. 2 rummer, og jeg vil derfor tillade mig i det følgende at fremkomme med en samlet besvarelse af de to spørgsmål.

I grundlovens § 42, stk. 8, er det bestemt, at de nærmere regler om folkeafstemning, herunder i hvilket omfang folkeafstemning skal finde sted på Færøerne og i Grønland, fastsættes ved lov.

I folketingsvalgloven og i den færøske folketingsvalglov er der givet regler om folkeafstemningers gennemførelse i det egentlige kongerige og på Færøerne, men for Grønlands vedkommende findes der endnu ikke sådanne bestemmelser.

Grønlandsministeren har imidlertid meddelt mig, at man i ministeriet for Grønland arbejder med et forslag til lov om folkeafstemning i Grønland vedrørende lovforslaget om ændring af valgretsaldern til folketinget.

Dagen for folkeafstemningens afholdelse fastsættes som bekendt af statsministeren, og angående de frister, der i denne forbindelse vil være at iagttage, skal jeg henvise til grundlovens § 42, stk. 4, hvorefter afstemningen skal afholdes tidligst 12 og senest 18 søgnedage efter lovens bekendtgørelse.

For Færøernes vedkommende er reglerne lidt afvigende. Lovens bekendtgørelse på Færøerne sker således ved rigsombudsmandens foranstaltning, men i praksis kan man regne med ganske samme frister som i det egentlige kongerige.

Folkeafstemningen må under hensyn til bestemmelserne i grundlovens § 22 afholdes på samme dag i alle dele af riget.

I den fornævnte grundlovsbestemmelse er det bestemt, at et af folketinget vedtaget lovforslag får lovskraft, når det senest 30 dage efter den endelige vedtagelse stadfæstes af kongen, og i teorien er det antaget, at i det her foreliggende tilfælde finder 30 dages fristen tilsvarende anvendelse, således at loven skal stadfæstes senest på den 30. dag efter folkeafstemningens afholdelse.

Der gælder altså en frist på 12-18 søgnedage mellem statsministerens bekendtgørelse og folkeafstemningens afholdelse og en frist på 30 dage mellem afstemningen og den kongelige stadfæstelse. Derimod er der ikke fastlagt nogen tidsfrist for perioden mellem folketingets vedtagelse af lovforslaget og statsministerens bekendtgørelse af dette. Denne periode må derfor gøres så lang, at det nødvendige tekniske apparat med hensyn til en folkeafstemnings iværksættelse kan bringes i orden.

For det egentlige kongeriges og Færøernes vedkommende er der på dette punkt ingen særlige hensyn, som må tilgodeses, men for Grønlands vedkommende må der tages særlige hensyn, når afstemningsdagen skal fastsættes.

I de grønlandske kommuner forefindes der ikke — som i den øvrige del af Danmark — valglistor, der til enhver tid er klar til